

Des de la memòria

MIQUEL M. FERRÉ MARTÍ (1950-2013)

[TEXT] Josep Torné Cubells

[FOTOGRAFIES] Família de Miquel M. Ferré

Vaig conèixer el Miquel M. fa més de vint anys. Passava uns dies a Poblet on, a més del recés espiritual, volia trobar calma per redactar la història de la Cooperativa Agrícola de Falset. Amb el bloqueig característic dels principiants no avançava i passejant pel defora s'aturà a enraonar amb el monjo hortolà, el qual, al sentir que era prioratí, va avisar-lo que a la comunitat hi havia un frare de la seva comarca. Vam saludar-nos i de seguida vaig trobar-me ajudant-lo amb una empenyeta a endegar les notes històriques que havia anat prenent. S'iniciaven dos decennis d'una amistat fidel i franca, que enyoro força.

El Miquel havia nascut a Falset

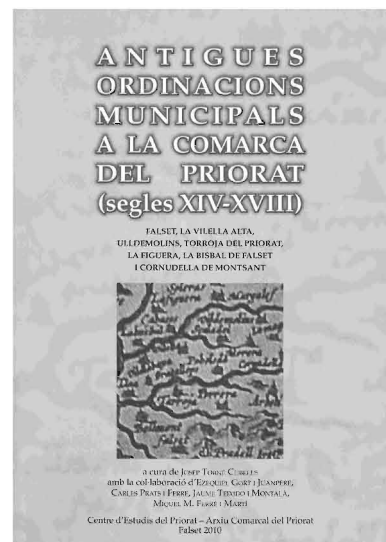
l'any 1950, de família pagesa amb sis fills. No eren temps d'alegria econòmica sinó per als molt rics, i va créixer en l'austeritat dels de secà i en la pietat tradicional de casa seva. L'escola del poble i l'ajut al camp eren els deures dels nois en aquell temps. L'ingrés al Seminari de Tarragona, en el seu cas, és indicatiu d'inquietuds interiors. I és que pocs com ell tan inconformistes al llarg de la vida, tan incapaços de cenyir-se a un horitzó convencional. Deixà els primers estudis eclesiàstics (el batxillerat dels pobres) i abans del servei militar s'ocupà en diversos treballs, sobretot al "Sindicat" (la cooperativa rural). Durant la "mili" a Barcelona, el destí de jardiner li deixava força lleure i l'aprofità per preparar unes oposicions per a la Caixa de Pensions. Com a bancari va ser prou llest com per treure força partit de la

formació dels treballadors dins l'empresa, fins al punt d'especialitzar-se en la informatització de sucursals, una expertesa que el va dur a passar llargues temporades fora de Catalunya, per les "Espanyes".

Havia format una família i aviat tornà a Falset, on el seu compromís amb la vida col·lectiva era des de sempre ampli i divers. Elegit l'any 1987 regidor municipal havia estat als inicis del Centre d'Estudis Falsetans i del seu Museu, però sobretot havia tingut un paper important en la constitució de la Banda i l'Escola de Música. No és fàcil imaginar-lo tancat en una vida merament privada, ni tampoc essent un col·laborador del tot còmode. La seva recerca d'autenticitat i el sentit de la llibertat podien semblar un cert desavantatge de cara al treball

en equip, però alhora aportava entusiasme, generositat, simpatia, capacitat de comunicar... Li van donar popularitat els seus programes d'animació cultural a Ràdio Falset: "Tres per banda", d'entrevistes, fet amb Dolors Sellés i Rosa M. Descarrega (1995-1996), per on va passar moltíssima gent interessant del poble i de la comarca (atenció al valor històric dels arxius sonors); també ell tot sol feia la tertúlia en directe dels dissabtes, "El magazine de la tarda" i l'espai matinal sobre el món del vi (1997-1998). Gairebé ni cal dir que des dels seus inicis va formar part ben activa del nostre Centre d'Estudis del Priorat. Amb tantes dades potser val la pena posar algun exemple del seu tarannà. Ja prejubilat, va estudiar a la Universitat de Tarragona Història de l'Art i Fotografia, i se'n sortia més que bé. De seguida posava a disposició dels amics les seves noves capacitats.

El recordo fotografiant pàgines manuscrites en llocs ben diferents: els arxius de Montserrat o Poblet, l'Ajuntament d'Ulldemolins (va ser ell qui hi va identificar les antigues ordinacions de la vila), l'Institut Cartogràfic... La malaltia el va enxampar quan estava interessadíssim en la vida i obra de l'escultor falsetà Eduard Batiste Alentorn (el de l'elegant Santa Helena del pinacle de la Seu de Barcelona). Tot i que tenia aplegades moltíssimes imatges i notícies, no es va veure amb ànim d'acabar el treball sobre l'artista, però encara va tenir la satisfacció de veure com a Barcelona se li dedicaven uns jardinetes gràcies a la seva capacitat d'engrescar la família i les autoritats (a la inauguració per la regidora del districte del Carmel van assistir-hi l'alcalde i el regidor de cultura de Falset). Encara els darrers mesos va fer les gestions en nom del CEP per poder fer venir

l'exposició "Món agrari" de l'Institut Ramon Muntaner.

L'amistat desinteressada i sincera, l'amor a la nostra terra i la passió que posava en tot, feien del Miquel M. una persona, que no deixava indiferent, i em penso que som molts que el trobarem a faltar. ■

BIBLIOGRAFIA DE MIQUEL M. FERRÉ I MARTÍ

- *El Sindicat i la Cooperativa de Falset*. Falset: Cooperativa Agrícola Falsetenca, 1992.
- *Pàgines escrites amb música. Banda Vila de Falset 1974-1999*. Falset: Associació Musical Vila de Falset, 1999.
- [Amb Jaume Abella i Joan Vilà] "Mines i baumes del terme de Falset", dins *Estudis Prioratins*. Centre d'Estudis Falsetans, 2002. Núm. 4. P. 9-141.
- "Libre dels ordonaments de la vila de Falset 1370", dins *Antigues ordinacions municipals a la comarca del Priorat (segles XIV-XVIII)*, a cura de Josep Torné Cubells. Falset: Centre d'Estudis del Priorat i Arxiu Comarcal del Priorat, 2010. P. 17-40.
- "Marçà cooperatives", dins *100 anys fent vi. Centenari de la Cooperativa Falset-Marçà 1912-2012*. Falset: Cooperativa Falset-Marçà i Arxiu Comarcal del Priorat, 2013. P. 20-55.
- "La importància de les campanes", dins *El Batall*. Os de Balaguer, 2005. Núm. 11. P. 29-37.
- A la nostra revista comarcal *Lo ViOlí*, del Centre d'Estudis del Priorat, hi publicà: "50è aniversari de l'Orquestra Escoda del Molar". 2008. Núm. 6. P. 8-10; "Falset i les seves campanes". 2010. Núm. 9. P. 4-7; "L'ermita de Sant Gregori de Falset". 2012. Núm. 14. P. 11-13. A més es va fer càrrec algunes vegades de la breu secció "El racó del CEP: Propostes". 2007. Núm. 3. P. 31; "Novetats del CEP". 2011. Núm. 11. P. 30; "Mossèn Joan B. Rebull". 2011. Núm. 12. P. 30; "Novetats del CEP". 2011. Núm. 11. P. 30. I encara aquest número duu un article pòstum seu.

També ha intervingut (el va incitar ell), en un article sobre el Juli Mestre del Cairat que es publica en aquest mateix número de la revista *Lo ViOlí*.

Des de la memòria

[TEXT] Pau Ferré

Un secret...

Ja que avui en Josep ens explica tan detalladament la vida del nostre pare, m'agradaria explicar-vos un secret. El nostre pare era especial, per bé i per no tan bé. Qui el coneixia se l'estimava, però sempre sota aquell afegitó: "El Miquel M. és com és".

El pare era una persona molt ordenada, massa. Tot necessitava un ordre i, si aquest no hi era, ell tampoc.

Durant molts anys va intentar ordenar els seus sentiments, pensaments... Hi va dedicar molts i molts esforços a aconseguir-ho. Va ser una de les seves grans recerques i espero que al final ho aconseguís.

Era un lluitador, li agradava la guerra i estava en mil batalles. Potser en masses o potser no. Ara hi era, ara no hi era. Estava aquí i allí, enlloc i a tot arreu... Així va ser fins al final, quan realment va lluitar amb molta força i esperança contra una maleïda malaltia. I no sabia dir-vos qui va guanyar, ja que va marxar amb una rialla i amb tots el seus al seu costat!

Doncs bé, el secret que us comentava és que les coses importants mai ens les va dir de tu a tu, a la cara. No, ho va fer sempre per escrit, a través de cartes. Nosaltres, els fills, no enteníem perquè ho feia. Al cap del temps hem vist que era per dir-nos les coses amb les paraules justes i ben pensades, per controlar millor el missatge que ens volia fer arribar. Ja us ho he dit, era molt organitzat!

Us explico aquest secret ja que, com ell ens escrivia cartes, avui ens toca a nosaltres escriure'n una que no ens agrada gaire.

Pare, si la pots llegir, només et volem agrair el temps que ens vas dedicar a nosaltres i, sobretot, als nostres fills, perquè vas ser un padrí magnífic i, malauradament, els nostres petits no ho podran gaudir.

Testimem!

